

THỰC TRẠNG SỬ DỤNG TRÍ TUỆ NHÂN TẠO (AI) CỦA GIẢNG VIÊN DẠY HỌC GIÁO DỤC QUỐC PHÒNG VÀ AN NINH TẠI TRƯỜNG ĐẠI HỌC VINH

Nguyễn Quốc Chiến, Lưu Văn Mạnh
Trường Đại học Vinh

Tóm tắt: Trí tuệ nhân tạo (AI) đang dần trở thành công cụ không thể thiếu trong nhiều lĩnh vực đặc biệt là ngành giáo dục nói chung và môn học Giáo dục Quốc phòng và An ninh nói riêng với khả năng xử lý ngôn ngữ, phân tích dữ liệu. AI không chỉ hỗ trợ giảng dạy mà còn mở ra những cơ hội học tập mới, cá nhân hóa trải nghiệm cho từng người học. Bài viết này sẽ giúp bạn hiểu rõ hơn ứng dụng thực tế của AI trong giảng dạy môn học Giáo dục Quốc phòng và An ninh cho sinh viên.

Từ khóa: AI, Giáo dục Quốc phòng và An ninh, SV.

THE CURRENT SITUATION OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE (AI) USE BY LECTURERS TEACHING NATIONAL DEFENSE AND SECURITY EDUCATION AT VINH UNIVERSITY

Nguyen Quoc Chien, Luu Van Manh
Vinh University

Abstract: Artificial Intelligence (AI) is gradually becoming an indispensable tool in many fields, especially in education in general and in the subject of National Defense and Security Education in particular, thanks to its capabilities in language processing and data analysis. AI not only supports teaching but also opens up new learning opportunities and personalizes the experience for each learner. This article provides insights into the practical application of AI in teaching National Defense and Security Education to university students.

Keywords: AI, National Defense and Security Education, students.

Nhận bài: 20/07/2025

Phản biện: 16/08/2025

Duyệt đăng: 21/08/2025

I. ĐẶT VẤN ĐỀ

Môn học Giáo dục Quốc phòng và An ninh có vai trò quan trọng trong việc giáo dục lòng yêu nước, ý thức trách nhiệm công dân và rèn luyện kỹ năng cần thiết cho học sinh, sinh viên, góp phần xây dựng và bảo vệ Tổ quốc. Trong bối cảnh cuộc cách mạng công nghiệp 4.0, giáo dục đang đứng trước thách thức lớn khi học sinh ngày càng kỳ vọng vào những trải nghiệm học tập sinh động, tương tác và phù hợp với nhu cầu cá nhân. Sinh viên hiện nay lớn lên cùng công nghệ số, đòi hỏi các phương pháp giảng dạy phải đổi mới liên tục để duy trì sự hứng thú và đáp ứng mong đợi của các em. Trí tuệ nhân tạo (AI), với khả năng phân tích dữ liệu, cá nhân hóa nội dung và tạo ra các bài giảng thông minh, đã nổi lên như một giải pháp đột phá. Việc ứng dụng AI không chỉ mang lại sự linh hoạt, hấp dẫn cho giờ học mà còn đáp ứng được sự đa dạng trong phong cách học tập của sinh viên, từ đó khơi dậy động lực và đam mê học tập.

II. NỘI DUNG NGHIÊN CỨU

2.1. Vai trò của môn học Giáo dục Quốc phòng và An ninh

Môn học Giáo dục Quốc phòng và An ninh có vai trò tăng cường lòng yêu nước và tinh thần dân tộc, giáo dục ý thức công dân hiểu rõ về vai trò, vị

trí, nhiệm vụ quốc phòng, an ninh và trách nhiệm của công dân trong việc thực hiện nhiệm vụ đó, Rèn luyện kỹ năng về quân sự, quốc phòng, an ninh, như điều lệnh đội ngũ, kỹ thuật chiến đấu bộ binh, sử dụng một số loại vũ khí, cách phòng tránh các nguy cơ tiềm ẩn, củng cố khối đại đoàn kết toàn dân, tăng cường niềm tin của nhân dân vào Đảng và Nhà nước, góp phần chống lại các âm mưu chia rẽ, phá hoại của các thế lực thù địch. Môn học còn giúp học sinh, sinh viên rèn luyện tính kỷ luật, ý thức tổ chức, tinh thần đồng đội, khả năng làm việc nhóm, thích ứng với môi trường quân đội, cũng như kỹ năng xử lý các tình huống khẩn cấp và phòng chống các tệ nạn xã hội.

2.2. Tổng quan về Trí tuệ nhân tạo (AI)

2.2.1. Trí tuệ nhân tạo là gì?

Trí tuệ nhân tạo (Artificial Intelligence - AI) là một lĩnh vực của khoa học máy tính nhằm tạo ra các hệ thống hoặc máy móc có khả năng mô phỏng trí tuệ của con người. AI bao gồm các khả năng như:

- Học máy (Machine learning): học hỏi từ dữ liệu hoặc kinh nghiệm
- Lập luận (Reasoning) để đưa ra quyết định hoặc giải quyết vấn đề thông minh

• Tự điều chỉnh (Self-correction) để cải thiện hiệu suất theo thời gian

- Hiểu ngôn ngữ tự nhiên (như ChatGPT)
- Nhận dạng hình ảnh, âm thanh hoặc môi trường xung quanh

2.2.2. Lợi ích của AI trong giảng dạy các học phần Giáo dục quốc phòng và an ninh

Tăng cường tương tác và ghi nhớ: AI có thể tạo ra bài kiểm tra thông minh, trò chơi học tập và chatbot giảng dạy. Điều này giúp sinh viên tiếp thu kiến thức dễ dàng và hiệu quả hơn. Các trợ lý giảng dạy AI còn hỗ trợ giảng viên theo dõi tiến trình học tập, phân tích dữ liệu để tối ưu phương pháp giảng dạy. Không chỉ vậy, AI còn kết hợp với công nghệ thực tế ảo (AR/VR), cho phép sinh viên trải nghiệm trận chiến lịch sử hoặc tương tác với nhân vật lịch sử qua mô hình thực tế ảo. AI có thể tạo ra các bài giảng trực quan bằng hình ảnh, video, mô phỏng 3D, giúp bài học trở nên hấp dẫn và sinh động hơn. Nhờ đó, sinh viên dễ dàng tiếp thu kiến thức và tăng cường sự hứng thú trong học tập. Với sự hỗ trợ của AI, giảng viên có thể áp dụng các phương pháp giảng dạy hiện đại như lớp học ảo, bài giảng thông minh, ứng dụng chatbot hỗ trợ giải đáp thắc mắc của học sinh. Điều này giúp việc dạy và học không bị giới hạn bởi không gian và thời gian, tạo điều kiện để học sinh chủ động tiếp cận kiến thức.

Cá nhân hóa việc dạy và học: AI có khả năng phân tích dữ liệu học tập của sinh viên, từ đó đề xuất phương pháp giảng dạy phù hợp với từng sinh viên. Giảng viên có thể sử dụng AI để thiết kế bài tập, tài liệu tham khảo phù hợp với năng lực của từng sinh viên, giúp các em học tập hiệu quả hơn.

Thúc đẩy sự sáng tạo và nâng cao chuyên môn cho giảng viên: Nhờ AI, giảng viên có thể dễ dàng tiếp cận kho tài liệu phong phú, cập nhật nhanh chóng các phương pháp giảng dạy tiên tiến trên thế giới. Điều này giúp nâng cao năng lực chuyên môn, đồng thời thúc đẩy sự sáng tạo trong giảng dạy. Các nội dung về lĩnh vực giáo dục quốc phòng an ninh có nhưng nội dung có tính bảo mật cao sẽ gây khó khăn trong việc truyền đạt và tiếp cận cho sinh viên. Chính vì vậy việc áp dụng AI sẽ khơi gợi những phương pháp giảng dạy và chất lượng các thông tin phù hợp để sinh viên có thể tiếp thu mà không vi phạm các quy định

Giúp chấm điểm bài thi: AI giúp cho Giảng viên thiết lập những điều kiện cho đáp án của bài thi để AI chấm điểm. Nếu điều kiện chấm thay đổi, tất cả bài thi sẽ tự động cập nhật lại

điểm một cách tự động. Giảng có thể dễ dàng xem thống kê về tỉ lệ đúng sai trong từng phần của từng bài thi và gửi thẳng kết quả cho sinh viên trực tuyến nhanh chóng, tiết kiệm thời gian và độ chính xác tuyệt đối

2.3. Thực trạng và giải pháp ứng dụng trí tuệ nhân tạo trong giảng dạy giáo dục quốc phòng và an ninh

2.3.1. Thực trạng

Trường Đại học Vinh đã đầu tư xây dựng hạ tầng công nghệ thông tin hiện đại, bao gồm: Hệ thống mạng internet 100% khu nhà làm việc và giảng đường được phủ sóng wifi, phục vụ cho việc giảng dạy và học tập trực tuyến; Nhà trường duy trì trang web chính thức, đăng tải thông tin về các hoạt động đào tạo, nghiên cứu và các thông báo liên quan; Nhà trường sử dụng phần mềm để quản lý quá trình đào tạo, từ tuyển sinh đến đánh giá kết quả học tập; Các phòng học được trang bị máy chiếu, camera và các thiết bị hỗ trợ khác để phục vụ cho việc giảng dạy trực tuyến và trực tiếp. Bên cạnh đó nhà trường tổ chức triển khai hội nghị chuyển đổi số theo hình thức trực tuyến toàn thể giảng viên nhà trường đã được tham gia bồi dưỡng, cập nhật kiến thức về chuyển đổi số ứng dụng công nghệ AI vào giảng dạy. Ngoài ra giảng viên luôn được khuyến khích tự học và áp dụng các công cụ AI vào bài giảng, như sử dụng phần mềm tạo câu hỏi trắc nghiệm, phân tích dữ liệu học tập của học viên và soạn giáo án điện tử. Đặc biệt trong triển khai giảng dạy trực tuyến. Việc giảng dạy trực tuyến tạo tiền đề cho việc ứng dụng AI vào giảng dạy.

AI giúp giảng viên thiết kế bài giảng phù hợp với từng đối tượng người học, từ đó nâng cao hiệu quả giảng dạy các nội dung lý luận và thực hành. Việc sử dụng AI trong phân tích dữ liệu học tập giúp giảng viên điều chỉnh phương pháp giảng dạy kịp thời, đáp ứng nhu cầu học tập đa dạng của học viên.

Bên cạnh kết quả đạt được việc ứng dụng AI tại Trường Đại học Vinh còn gặp một số khó khăn, thách thức:

Thiếu hụt nhân lực chuyên môn. Việc ứng dụng AI đòi hỏi đội ngũ giảng viên và cán bộ quản lý có kiến thức và kỹ năng về công nghệ thông tin. Tuy nhiên, hiện nay, số lượng giảng viên có khả năng sử dụng AI trong giảng dạy và khai thác hiệu quả các công cụ AI vào giảng dạy còn hạn chế, cần có kế hoạch tập huấn và bồi dưỡng phù hợp.

Việc cài đặt các dụng AI vào máy tính cá nhân và điện thoại di động cũng dẫn đến tình trạng

không đảm bảo về vấn đề bảo mật và quyền riêng tư của cá nhân. Do vậy, việc sử dụng AI trong đào tạo, bồi dưỡng các nội dung quốc phòng và an ninh đặt ra vấn đề về bảo mật dữ liệu và quyền riêng tư của cá nhân. Vì vậy, cần xây dựng các chính sách và quy định rõ ràng để bảo vệ thông tin cá nhân và đảm bảo an toàn dữ liệu là việc làm rất cần thiết.

2.3.2. Một số giải pháp ứng dụng trí tuệ nhân tạo tại Trường Đại học Vinh

Nhà trường cần tăng cường đầu tư vào cơ sở vật chất như trang bị thêm các phòng máy tính, phòng máy chủ, nâng cấp hệ thống mạng, xây dựng hệ thống mạng không dây trong khuôn viên trường, tăng cường ứng dụng các phần mềm AI trong các hoạt động quản lý. Hợp tác giữa các trường đại học và doanh nghiệp công nghệ, đặc biệt trong lĩnh vực AI.

Tổ chức chương trình đào tạo chuyên sâu về ứng dụng AI trong giảng dạy

Bên cạnh các khóa nhập môn, nhu cầu về các chương trình đào tạo chuyên sâu, tập trung vào ứng dụng AI trong giảng dạy. Các chương trình này thường đi sâu vào việc sử dụng các bộ công cụ AI chuyên biệt, giải quyết các bài toán đặc thù của các nội dung GDQPAN. Ví dụ, giảng viên có thể học cách dùng AI để tối ưu, tăng tốc quá trình sáng tạo các bài giảng về những trận đánh diễn ra

trong lịch sử hoặc thực hiện mẫu các động tác về điều lệnh đội ngũ.

Nhà trường cần đảm bảo tuân thủ các quy định về bảo mật để bảo vệ quyền riêng tư của sinh viên và giảng viên. Việc hệ thống AI thu thập và xử lý dữ liệu cá nhân của học sinh không đảm bảo có thể gây ra các rủi ro về bảo mật thông tin hoặc sử dụng sai mục đích.

III. KẾT LUẬN

Dựa trên những phân tích về tiềm năng ứng dụng các công cụ AI có thể thấy rằng việc tích hợp AI vào quy trình quản lý giáo dục không chỉ là xu hướng tất yếu mà còn là giải pháp cần thiết để nâng cao hiệu quả và chất lượng giáo dục trong giảng dạy GDQPAN. Do đó, nhà trường nên xem xét và triển khai các công cụ AI như Google Gemini, hệ thống nhận diện khuôn mặt, và các công cụ phân tích dữ liệu học tập khác vào quy trình quản lý. Việc này không chỉ giúp tối ưu hóa quá trình điểm danh, phân tích kết quả học tập, và tư vấn hướng nghiệp mà còn tạo ra một môi trường học tập hiện đại, công bằng, và minh bạch hơn. Trên cơ sở đó, các chương trình đào tạo của Trường Đại học Vinh sẽ tận dụng tối đa những lợi thế mà AI đem lại, mang đến cho SV một môi trường học tập số hóa, hiện đại với những kiến thức phù hợp xu thế thời đại hiện.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- [1]. Bài viết trên website: “7 ứng dụng nổi bật của AI trong giáo dục” Báo điện tử Chính phủ: Xây dựng chính sách và pháp luật. <https://xaydungchinh sach.chinhphu.vn/7-ung-dung-noi-bat-cua-ai-trong-giao-duc119230808182319684.htm>
- [2]. Quyết định số 127/QĐ-TTg ngày 26/01/2021 của Thủ tướng Chính phủ
- [3]. Amit Konar, (2018), Artificial Intelligence and Soft Computing: Behavioral and Cognitive Modeling of the Human Brain.
- [4]. Turnitin Grademark, Turnitin and the Importance of Academic Integrity in Education, Available at: <https://www.turnitin.com>